

INOVOVANÉ UČEBNÉ OSNOVY Z VÝTVARNEJ VÝCHOVY

Hodinová dotácia

Ročník	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník
Predmet iŠkVP	Výtvarná výchova-povinný	Výtvarná výchova-povinný	Výtvarná výchova-povinný	Výtvarná výchova-povinný
Časová dotácia povinná + voliteľná	2+0 týždenne	2+0 týždenne	1+0 týždenne	1+0 týždenne

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACIEHO PREDMETU

Výtvarná výchova (ďalej VV) v primárnom vzdelávaní, je predmet, ktorý prostredníctvom autentických skúseností získaných výtvarnou činnosťou – intenzívnych zážitkov dobrodružstva tvorby a seba vyjadrovania – rozvíja osobnosť žiaka v úplnosti jej cítenia, vnímania, intuície, fantázie i analytického myslenia – vedomých i nevedomých duševných aktivít. Týmto naplňa VV svoje jedinečné poslanie v celom edukačnom procese.

Výtvarné aktivity predstavujú širokú škálu činností, ktorú na jednej strane vymedzuje prirodzený detský záujem, duševný, citový rozvoj a rozvoj schopnosti vyjadrovať svoje predstavy – a na druhej strane bohatosť vyjadrovacích foriem (jazyka), ktorú ponúkajú rôzne druhy vizuálnych umení súčasnosti (zahŕňajúc intermediálnosť aj interdisciplinárnosť). Predmet výtvarná výchova v sebe zahŕňa okrem tradičných a nových výtvarných disciplín aj ďalšie druhy vizuálnych umení ako: dizajn v jeho rôznych polohách (výrobkový, komunikačný, odevný, textilný, telový, vizuálnu reklamu), fotografiu, architektúru, elektronické médiá a multimédiá (video a film).

Na primárnom stupni výtvarná výchova plynulo nadväzuje na prirodzený záujem dieťaťa o výtvarné vyjadrovanie svojich predstáv, na bohatosť detskej fantázie a obrazotvornosti, zvedavosť a príťažlivosť objavovania nových možností, pretože výtvarné činnosti predstavujú pre väčšinu detí hravú činnosť a priamy prostriedok materializácie vlastných predstáv.

Edukačný proces VV, ako proces tvorivý, zvyšuje nárok na vedomú operatívnosť s vyjadrovacími prostriedkami (používanie jazyka) v priebehu postupného dospievania žiaka: vedie žiaka od detskej spontánnosti k svojbytnému vyjadrovaniu – formuje vlastné spôsoby seba vyjadrovania (štýl) a vlastné postoje a hodnotiace názory.

Edukačný proces pozostáva zo zložiek: vyjadrovacej a interpretačnej, výchovnej a vzdelávacej. Tieto zložky sa vo VV prelínajú, nemožno ich chápať izolovane. Uplatňujú sa tak, že jedna vyplýva z druhej. Výtvarné činnosti predstavujú zároveň poznávanie umenia a chápanie jeho

zmyslu. Otvárajú tak žiakovi možnosti zaradiť sa do kultúrnej tradície na úrovni súčasného myslenia, možnosti jeho aktívneho začleňovania sa do kultúry.

CIELE VYUČOVACIEHO PREDMETU

Ciele výtvarnej výchovy na úrovni primárneho vzdelávania sú:

Kognitívne ciele

Poznávať jazyk vizuálnych médií. Učiť ho poznať používať jazykové prostriedky, základné kompozičné princípy, vybrané techniky a procesy vizuálnych médií. Rozumieť im a tak zvyšovať uvedomelosť reflexie vizuálnej kultúry. Poznávať a vedieť pomenovať pôsobenie (výraz) umeleckých diel, svoj zážitok z nich. Poznať vybrané typické diela vizuálnej kultúry, reprezentujúce žánre a niektoré štýlové obdobia.

Senzomotorické ciele

Rozvíjať tvorivosť. Umožniť žiakovi rozvíjať a kultivovať vnímanie, predstavivosť a fantáziu, podporovať a podnecovať jeho nápaditosť a tvorivú sebarealizáciu, prekonávanie konvenčných schém a inovovanie naučených myšlienkových a zobrazovacích vzorcov. Prostredníctvom výtvarnej výchovy rozvíjať tvorivosť v jej základných, všeobecne uplatniteľných princípoch. Formovať a rozvíjať gramotnosť (zručnosti) žiaka v oblasti vyjadrovania sa výtvarnými prostriedkami prostredníctvom vybraných médií, nástrojov a techník.

Socioafektívne ciele

Formovať kultúrne a postoje. Vychovávať žiaka smerom k vytváraniu si primeraných kultúrnych postojov, názorov a hodnotových kritérií; cez zážitok aktívneho vyjadrovania a vnímania umeleckých diel uvádzať ho do poznávania hodnôt umenia a kultúry – vo vzťahu k tradícií, ale na úrovni aktuálneho vnímania problematiky vyjadrovania sveta umením. Formovať celistvú osobnosť. Prístupovať k osobnosti žiaka v jej úplnosti – rozvíjať čítanie, vnímanie, intuíciu, fantáziu, analytické myslenie a poznávanie, a taktiež formovanie a aktívne používanie zručností – to všetko prostredníctvom činnostného a zážitkového vyučovania.

KLÚČOVÉ KOMPETENCIE

Žiak má po absolvovaní primárneho vzdelania mať nasledovné vedomosti, ovládať zručnosti a byť schopný zaujímať postoje :

Vedomosti

Vo výtvarnej výchove je väčšina vedomostí získavaná a zároveň overovaná prostredníctvom praktických činností žiaka; časť vedomostí o výtvarnom umení a vizuálnej kultúre sa utvára počas motivačnej, expozičnej a diskusnej časti vyučovacej jednotky a je podporená vizuálnymi materiálmi (edukačné DVD, knihy, časopisy).

Absolvent primárneho stupňa vzdelania sa naučil:

- základné vedomosti o farbách, charakteroch tvarov, textúr, základných priestorových vzťahoch,
- vedomosti o vlastnostiach a možnostiach používania výtvarných nástrojov a materiálov (ceruzky, fixky, štetce, nožnice, pastózne a vodové farby, suché a voskové/olejové pastelky, mäkké modelovacie hmoty, podkladové materiály, jednoduchšie úkony vo výtvarných programoch počítača ...),
- základné vedomosti o vybraných artefaktoch predhistorického umenia, umenia starovekých kultúr, antického umenia,
- základné vedomosti o vývoji a hlavných kultúrnych typoch písma,
- základné poznatky o princípoch impresionistickej, surrealistickej a akčnej maľby, paketáže, land-artu a niektorých formách body-artu vyplývajúce z výtvarnej skúsenosti – znalosť vybraných charakteristických diel týchto smerov,
- znalosť základných maliarskych a sochárskych žánrov: krajinomaľby, zátišia, portréty, sochy, reliéfu,
- prvé vedomosti o vzniku filmu – o pohybe obrazu, akcii, filmovej postave,
- prvé vedomosti o architektonickom priestore a tvare,
- vedomosti o krajine svojho okolia, obci, regióne a ich vizuálnych a estetických kvalitách (typy, tvary, kolorit, usporiadanie, prírodniny, prírodné a kultúrne reálie, remeselné tradície).

Zručnosti a spôsobilosti

– formálne zručnosti

vyjadrovacie zručnosti, ktoré predstavujú základy znalostí vyjadrovacích prostriedkov (jazyka) vizuálnych umení (gramotnosť v oblasti vizuálnej kultúry);

žiak dokáže:

- tvoriť spontánne i cielene vedené stopy (faktúry) – cieľavedomé významové usmernenie gesta a akcie, za účelom výrazu (nezobrazujúceho, primárneho výrazu samotnej stopy alebo výrazu stopou zobrazeného motívu), realizovať rôzne typy stôp (rôzne druhy línií, škvŕn, odtlačkov, bodov, textúr) na ploche i v modelovacej hmote v závislosti od rôznych nástrojov, rôznych spôsobov ich použitia (prítlak, rýchlosť a smer pohybu, gesto, hravá aktivita a pod.) a rôznych materiálov (pastózna farba, tekutá farba, mäkký a tvrdý kresliaci materiál, rôzne druhy podkladu, rôzne modelovacie hmoty a pod.),
- vyjadriť plošný a priestorový tvar a obrys podľa fantázie, predstavy, i (voľne) podľa videnej skutočnosti – s nárokmi na približnú proporcionalitu, obsažnosť prvkov (detailov) a prevažne spontánny výraz; dokázať operovať s tvarmi (doplňať neúplné tvary, zmnožovať tvary kreslením voľnou rukou, kopírovaním, vytiahnutím podľa šablóny, hravo manipulovať s rozmnoženinou, priradovať príbuzné tvary, transformovať predmetný tvar na iný predmetný tvar, písmo na predmetný tvar, geometrický a organický tvar, skladať tvar z rozmanitých prvkov, konštruovať novotvar, narábať s pozitívom a negatívom tvaru – figúra a pozadie,
- vyjadriť lokálny farebný tón zobrazeného tvaru, predmetu vo vzťahu k videnej skutočnosti aj podľa predstavy a fantázie, zosvetliť a stmaviť farebné tóny miešaním farebných hmôt, vytvárať farebné postupnosti, používať základné farebné kontrasty (kontrast svetlých a tmavých, doplnkových, teplých a studených farieb), materiálové kontrasty (tvrdý, mäkký materiál), kontrasty textúry povrchov (drsna, hladká, vzorovaná ...),
- komponovať – vedome umiestňovať tvar (motív) v rôznych častiach plochy formátu,
- vyjadriť rytmus a pohyb prostriedkami kresby, maľby, grafiky, priestorového vytvárania (objekt, model),
- vyjadriť základnú vizuálnu symetriu a asymetriu,
- zvládnuť základné operácie s mierkou / veľkosťou zobrazených tvarov (vzťah väčšie – menšie, vedľa seba – za /pred sebou); vyjadriť priestor prostredníctvom mierky zobrazovaných prvkov,
- pokúšať sa o štylizáciu (vlastné poňatie zobrazenia motívu).

– technické zručnosti

žiak dokáže:

- zvládnuť základné motorické úkony (narábanie) s rôznymi nástrojmi (ceruza, štetec, pero, fixky, uhlík, drevko, rydlo, nožnice, šablóna, špachtľa, valček a pod.),
- vytvárať stopy alebo tvary priamym telesným dotykcom (rukou, prstami),
- kresliť prostredníctvom linky a jednoduchého šrafovania,
- zvládnuť technické základy usporiadania a miešania farieb na palette i na obraze; vyfarbovať tvar, plochu viacerými spôsobmi prostredníctvom štetcového rukopisu (napr. šrafúra, pointilizmus, roztieranie, zapúšťanie),
- zvládnuť jednoduché konštrukčno-technické úkony s materiálmi (krčenie, zohýbanie, trhanie, strihanie, skladanie, vrstvenie a pod.), spájanie materiálov v koláži a v asambláži (vkladanie, lepenie, spínanie, viazanie, drôtovanie a pod.),
- zvládnuť jednoduché techniky otláčania (frotáž, dekalk, monotypia, papierorez, sádrorez, linorez a pod.),

- zvládnuť základy modelovania predmetných tvarov, otláčania do modelovacej hmoty a jednoduchého odlievania reliéfu do sadry,
- zvládnuť techniku skladania a spájania priestorových tvarov (architektúr) z modulov (skladačka, stavebnica) a improvizovaných materiálov,
- zvládnuť základné operácie na počítači: typograficko-textové, s kresliacimi a maliarskymi nástrojmi (ceruza, guma, štetec, pečiatka, označenie výberu, základné filtre).

– mentálne spôsobilosti

rozvoj schopností a získavanie zručností v oblasti vnímania skutočnosti a prežívania zážitku, vyjadrovania fantázie, predstáv a nápadov (vlastných koncepcií), rozumového posudzovania, konvergentného a divergentného myslenia.

žiak dokáže:

- primerane veku pomenovávať postupy a výsledky vlastnej výtvarnej činnosti – motorické akcie, gestá a procesy (trhanie, krčenie, skladanie, strihanie, rezanie, lepenie, spínanie, drôtovanie, viazanie, vkladanie, balenie ... rôzne druhy kreslenia čiary, maľovania plochy, modelovania tvaru, jednoduchej grafickej tlače ...); schopnosť opísať jednoduché technické postupy a znalosť ich výsledného výrazu,
- primerane veku voliť motívy na vyjadrenie zadaných (zvolených) námetov,
- interpretovať psychickú charakteristiku výrazu zobrazeného motívu (smutný, veselý, nahnevaný, sklamaný, dráždivý, ľahostajný a pod.),
- vedome používať významové kontrasty motívov (napr. interpretácia zlého a dobrého tvaru, figurácie a pod.),
- kategorizovať predmety podľa základných znakov (veľkosť, farebnosť, účel, tvarová podobnosť, príslušnosť k významovej množine a pod.),
- priradovať, zmnožovať, preskupovať, spájať a rozopájať prvky na základe zvolených kritérií
- cieľavedome umiestňovať zobrazované prvky vo formáte za účelom vyjadrenia príbehu (myšlienky), radenie vo vývojovom rade (pohyb, komiks, ilustrácia, filmová rozkresba),
- analyticky-synteticky posudzovať rozdielnosti a príbuznosti farieb (tónov a odtieňov), tvarov, materiálov, mierky,
- vedome hľadať a pokúšať sa charakterizovať synestetické vzťahy (farba a tvar voči tónom hudby, chutiam, vôňam a pachom),
- hľadať tvarové a funkčné analógie medzi živými organizmami a architektúrou, dizajnom.

Postoje

Hlavnou kompetenciou v oblasti postojov je a priori tvorivý prístup – žiak je vedený k tomu, aby pri každej edukačnej téme volil iniciatívne svoje vlastné, teda autentické riešenie, a postupne formuloval svoj estetický (vkus) i hodnotiaci názor. Formovanie takéhoto prístupu je dôležitým momentom edukácie, ktorý vyvažuje prevažne propozičné a konvergentné myslenie formované väčšou časťou kurikula.

U žiaka sa sformovali tieto postoje:

- otvorenosť voči experimentovaniu s farbou, hmotou, tvarom, technikou, postupom, motívom a témou,
- otvorenosť voči hľadaniu analógií (tvarových, materiálových, výrazových),
- v nižších ročníkoch spontánne výtvarné riešenia,

- náklonnosť k uvedenému hľadanie vlastných riešení, odklon od vyjadrovacích schém – inovovanie grafických stereotypov na základe podnetov fantázie a (primerane veku) vlastného názoru (myslenia),
- tolerancia voči rôznym typom vyjadrovania, vkusu iných ľudí,
- aktívny prístup ku svojmu prostrediu, citlivá reflexia jeho hodnôt – jeho poznávanie a pretváranie.

PEDAGOGICKÉ STRATÉGIE

Metódy a formy práce

Vo vyučovaní výtvarnej výchovy na 1. stupni využívame konkrétne tieto druhy metód: reproduktívne metódy, aby si žiaci vytvorili zručnosti a návyky, metódy rozvíjania tvorivosti, metódy produktívne, heuristické metódy, výskumné metódy, analytické metódy, syntetické metódy, metódy slovné (metódy hovoreného slova, monológ, dialóg), metódy názorné (používanie ilustrácií, náčrtov, demonštrácia, modelovanie), praktické metódy (maľovanie, kreslenie, tupovanie, modelovanie, strihanie, trhanie, lepenie a iné...)

V širšom zmysle slova ako didaktické formy vyučovania výtvarnej výchovy môžeme použiť vyučovaciu hodinu v triede, vychádzku, exkurziu, vyučovaciu hodinu v počítačovej učebni. V užšom slova zmysle najčastejšie používame skupinové formy práce, ktoré zvyšujú kolektívnosť, humanizáciu a rozvíjajú aktivitu žiakov, učia pracovať v kolektíve. Ale aj samostatnú prácu, pri ktorej sa žiaci spoliehajú len na svoje zručnosti a schopnosti, tvorivosť. V niektorých prípadoch (vytváranie projektov, zhotovovanie jedného produktu) je na mieste využitie frontálnej formy práce, pri ktorej sa pracuje s celou triedou.

HODNOTENIE PREDMETU

Žiaci sú hodnotení klasifikáciou v zmysle metodických pokynov pre hodnotenie a klasifikáciu žiaka schválených MŠ SR č. 22/2011z 1. mája 2011

Začlenení žiaci sú hodnotení klasifikáciou v zmysle metodických pokynov pre hodnotenie a klasifikáciu žiaka schválených MŠ SR č. 35/2011z 1. mája 2011

UČEBNÉ ZDROJE

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

odborné publikácie k daným témam

encyklopédie

webové stránky

Výtvarná výchova – Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť, Učebnica Výtvarná výchova 1.,2.,3.,4. ročník

Edukačné DVD vyučovania výtvarnej výchovy

materiálno-technické a didaktické prostriedky

pomôcky k jednotlivým vyučovacím jednotkám

Učebné osnovy

1. ročník	Dotácia: 2 + 0
Tematické celky	
Výtvarné vyjadrovacie prostriedky	
Rozvoj fantázie a synestetické podnety	
Podnety moderného výtvarného umenia	
Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia	
Škola v galérii	
Podnety architektúry Podnety	
fotografie	
Podnety videa a filmu	
Podnety dizajnu a remesiel	
Podnety poznávania sveta	

Prierezové témy

Osobnostný a sociálny rozvoj

porozumieť sebe a iným
optimálne usmerňovať vlastné správanie a prejavovanie emócií uprednostňovať
priateľské vzťahy v triede i mimo nej
osvojiť si, využívať a ďalej rozvíjať zručnosti komunikácie a vzájomnej spolupráce nadobudnúť
základné prezentačné zručnosti osvojené na základe postupného spoznania
svojich predpokladov a uplatňovať ich pri prezentácii seba a svojej práce
získať a uplatňovať základné sociálne zručnosti pre optimálne riešenie rôznych situácií rešpektovať
rôzne typy ľudí, ich názory a prístupy k riešeniu problémov
uprednostňovať základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania

Výchova k manželstvu a rodičovstvu

osvojiť základné poznatky o biologických, psychických a sociálnych zmenách, ktoré ovplyvňujú
vývin jeho osobnosti v súčasnosti i v budúcnosti
získať základné predpoklady pre zodpovedné rozhodnutia v oblasti medziľudských vzťahov
uprednostňovať základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom
(každodennom) živote

Environmentálna výchova

osvojiť základné pravidlá a zručnosti pre správanie sa v prírode s ohľadom na organizmy a ich
životné prostredie rozpoznať hlavné zmeny vo svojom okolí na základe pozorovania prírody
rozpoznať hlavné charakteristiky rôznych druhov životného prostredia
poznať a vybrať konkrétne možnosti smerujúce k ochrane a zlepšeniu svojho životného prostredia
podieľať sa aktívne na zvelaďovaní životného prostredia školy a jej okolia správať sa šetrne k
prírodným zdrojom, uskromniť sa v spotrebe, ktorá zaťažuje životné prostredie

Mediálna výchova

uvedomiť význam a vplyv médií vo svojom živote a v spoločnosti pochopiť a rozlíšiť pozitíva a negatíva využívania, vplyvu médií a ich produktov osvojiť zodpovedný prístup pri využívaní médií na komunikáciu a vytváranie vlastných mediálnych produktov nadobudnúť základy zručností potrebných na využívanie médií
Multikultúrna výchova
rešpektovať prirodzenú rozmanitosť spoločnosti spoznávať rozličné tradičné aj nové kultúry a subkultúry akceptovať kultúrnu rozmanitosť ako spoločenskú realitu uplatňovať svoje práva a rešpektovať práva iných ľudí
Ochrana života a zdravia
pochopiť dôležitosť poskytnutia pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života vedieť vhodne zareagovať v prípade potreby poskytnutia prvej pomoci

Učebné osnovy

2. ročník	Dotácia: 2 + 0
Tematické celky	
Výtvarné vyjadrovacie prostriedky Rozvoj fantázie a synestetické podnety Podnety moderného výtvarného umenia Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia Škola v galérii Podnety architektúry Podnety fotografie Podnety videa a filmu Elektronické médiá Podnety dizajnu a remesiel Podnety poznávania sveta	

Prierezové témy

Osobnostný a sociálny rozvoj
porovnávacie kombinačné a súhrnné cvičenia – rozvoj predstavivosti, kombinatorika, akceptácia absurdity
Environmentálna výchova
podnety výtvarného umenia/procesy, techniky a témy – pochopenia umenia v krajine, senzitívny prístup k prostrediu
Mediálna výchova
podnety elektronických médií – porovnávanie písania a hier s textom v počítači a pri ručnom písaní
Multikultúrna výchova
podnety tradičných remesiel – získať záujem o tradície ľudového remesla

Učebné osnovy

3. ročník	Dotácia: 1 + 0
Tematické celky	
Výtvarné vyjadrovacie prostriedky Rozvoj fantázie a synestetické podnety Podnety moderného výtvarného umenia Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia Škola v galérii Podnety architektúry Podnety fotografie Podnety videa a filmu Elektronické médiá	

Podnety dizajnu a remesiel
Podnety poznávania sveta

Prierezové témy

Osobnostný a sociálny rozvoj

podnety hudby, literatúry, synestetické podnety – žiak vie hľadať možnosti prepisu verbálneho prejavu do vizuálnej formy, uplatňuje fantáziu pri zobrazovaní abstraktných pojmov

Výchova k manželstvu a rodičovstvu

podnety dizajnu – žiak hľadá skratky, symboly a graficky vyjadruje jednoduchý a predsa výrazný tvar

Environmentálna výchova

podnety rôznych oblastí – žiak vie využiť fyzikálne vlastnosti látok vo výtvarnom prejave

Mediálna výchova

podnety filmu a videa – žiaci sa zoznamujú s ďalšími dôležitými pojmami (pole obrazu, rám), ktoré sú potrebné na dostatočné vnímanie hlbších filmových (mediálnych) obrazov podnety tradičných remesiel – žiak je oboznámený s možnosťami tvorby bábok, hľadá výraz postavy v jednoduchých materiálových znakoch

Multikultúrna výchova

podnety dejín umenia – žiak vie pripraviť kresbou jednoduchý labyrint vo vybratom tvare

Učebné osnovy

4. ročník	Dotácia: 1 + 0
Tematické celky	
Výtvarné vyjadrovacie prostriedky Rozvoj fantázie a synestetické podnety Podnety moderného výtvarného umenia Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia Škola v galérii Podnety architektúry Podnety fotografie Podnety videa a filmu Elektronické médiá Podnety dizajnu a remesiel Podnety poznávania sveta	

Prierezové témy

Osobnostný a sociálny rozvoj
porozumieť sebe a iným optimálne usmerňovať vlastné správanie a prejavovanie emócií uprednostňovať priateľské vzťahy v triede i mimo nej osvojiť si, využívať a ďalej rozvíjať zručnosti komunikácie a vzájomnej spolupráce nadobudnúť základné prezentačné zručnosti osvojené na základe postupného spoznania svojich predpokladov a uplatňovať ich pri prezentácii seba a svojej práce získať a uplatňovať základné sociálne zručnosti pre optimálne riešenie rôznych situácií rešpektovať rôzne typy ľudí, ich názory a prístupy k riešeniu problémov uprednostňovať základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania

Environmentálna výchova
osvojiť základné pravidlá a zručnosti pre správanie sa v prírode s ohľadom na organizmy a ich životné prostredie rozpoznať hlavné zmeny vo svojom okolí na základe pozorovania prírody rozpoznať hlavné charakteristiky rôznych druhov životného prostredia poznať a vyberať konkrétne možnosti smerujúce k ochrane a zlepšeniu svojho životného prostredia podieľať sa aktívne na zveľaďovaní životného prostredia školy a jej okolia správať sa šetrne k prírodným zdrojom, uskromniť sa v spotrebe, ktorá zaťažuje životné prostredie
Mediálna výchova
uvedomiť si význam a vplyv médií vo svojom živote a v spoločnosti pochopiť a rozlíšiť pozitíva a negatíva využívania, vplyvu médií a ich produktov osvojiť zodpovedný prístup pri využívaní médií na komunikáciu a vytváranie vlastných mediálnych produktov nadobudnúť základy zručností potrebných na využívanie médií
Multikultúrna výchova
rešpektovať prirodzenú rozmanitosť spoločnosti spoznávať rozličné tradičné aj nové kultúry a subkultúry akceptovať kultúrnu rozmanitosť ako spoločenskú realitu uplatňovať svoje práva a rešpektovať práva iných ľudí
Ochrana života a zdravia
pochopiť dôležitosť poskytnutia pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života vedieť vhodne zareagovať v prípade potreby poskytnutia prvej pomoci

Predmet je spracovaný presne v rozsahu stanovenom ŠVP, bez ďalších úprav. Štandardy predmetu sú uvedené v príslušnom ŠVP zverejnené na adrese www.minedu.sk alebo www.statpedu.sk v sekcii Štátny vzdelávací program.